

Viadal Ahmed kánnal

A pszichoterápiás intézetnek gyönyörű halastava volt. Talán a park és a halastó híre vonzott ide, amikor Pesten a munkától hajszolva, kimerülten nem jutottam azonnal kórházi ágyhoz. – Mindenütt a túlsúfoltság – sóhajtott egy kedves ismerős ideggyógyászom, amikor protekcióért kilincselve megjelentem nála. Segítene nekem soron kívül funkció osztályra jutni. Ugyanis protekció nélkül csak két hónap múlva kerülhetett volna kórházi felvételemre a sor. Én pedig iszonyú fáradt voltam, munkahelyemen a szabadságomat rég kivettem, otthon, albérletben nem volt pihenési lehetőségem.

– Van egy módja, hogy soron kívül gyógyítsák – fejtegette a gondolatait az orvos –, ha beleegyeznek. Sajnos csak elmeosztályon vannak összeköttetésem. Vagy fél?

– Nem, nem félek – horgasztottam le a fejem kedveszegetten –, tudom, hogy támadások ellen a betegek megfelelően gyógyszereltek, inkább attól tartok, hogy a többi, nálam súlyosabb beteg látása rosszul fog befolyásolni a gyógyulásomban.

– Akarat kell! – mondta kemény biztatással az orvos. – A többi megy magától. Lehetőleg ne a betegekkel foglalkozzék, arra figyeljen, ami szép. Ismerek egy vidéki intézetet, festői környezet veszi körül. Az intézet kastély volt valamikor, csodálatos halastava van, körülötte az évszázados fák mintegy körülölelik a tavat. Parkja apróvadjaival és madaraival városi szemnek igen ritka élményt ad. És most jön a tavasz! Szereti a természetet?

Fantáziám működni kezdett: regényes táj érdekes emberekkel! Ugyan miért ne? És kinek fogom az orrára kötni, hogy hol jártam?

– Az ápolószemélyzet nagyon becsületes gárda – folytatta kedves jóindulattal az orvos –, nem olyanok, mint a *Száll a kakukkban* – tette hozzá nevetve. – Ne legyenek előítéletei! Menjen!

Odaérkezésemkor baljós sejtelmekkel léptem át az intézet kapuját. Mint ahogy minden kórházban vagy szeretetotthonban, ott ólálkodik a halál. Az itt ólálkodó rém, az örület lidérces árnya megborzongatott. Zaklatott idegeimmel úgy éreztem, hogy kesztyűt vágtam az örület pofájába. S mivel máig is vallom, hogy a félelem vonzza a bajt, elméletemnek nem kis része lehetett abban a bajban, amibe később keveredtem. Ami viszont nem jelenti azt, hogy tőlem függetlenül nem jöhetett volna létre.

Belülről a kastély korántsem volt olyan megkapó, mint kívülről. Túlsúfolt folyosók, kórházzsag, lármás, rosszul öltözött, bizonytalan tekintetű betegek s átható főzelékszag ütötte meg érzéseimet. Vacsoraidő volt. Egy nővér udvarias érdeklődésemre elvezetett a főorvosi szobához. Nyilván azt hitte, hogy látogató vagyok.

A főorvos negyvenöt év körüli, magas, halk szavú férfi volt. Tudott már rólam, meg se vizsgált.

– Mik az elképzelései a gyógyulására vonatkozóan? – kérdezte, miután áttestünk a formaságokon.

– Nem szeretnék sokáig itt maradni. Hogy minél hamarabb túlessem az egészen, a legjobb lenne, ha altatnának.

– Nem rossz ötlet. Altatták már?

– Igen.

– Mivel?

– Hibernállal.

– Jó. Kiegészítésül kap egy ampulla Phipolphent hozzá. Kérem, keresse meg az osztályon Ica nővért, mondja meg, hogy Ön az új beteg, mutassa meg a szobáját, utána kéretem őt magamhoz.

Ica nővér fiatal volt és csinos. Gyakorlott szeme hamarosan felfedezte rajtam, bármi is legyen a betegségem, a helyzetnek megfelelő komolyságú nem lehet. Meg is jegyezte.

– Látom a haja szép, tiszta, maga pedig ápolta. Nem kell haját mosnia. A holmijára vigyázzon, mert lopnak. A rádióját ne hagyja elöl. A kést és az ollót zárja el, a kulcsot pedig egy zsinóron hordja a nyakában. A pénzt pedig megőrzés céljából jobban tenné, ha holnap odaadná a gazdasági vezetőnek.

Hosszú folyosón mentünk végig, amíg a kijelölt szobához értünk. A betegek, akikkel találkoztunk, csodálkozó vagy ostoba félvigyor ült. Csak most vettem közelebből szemügyre őket: ruházatuk agyonmosott intézeti flanel. Hajuk rövidre nyírt, de így is rendetlen. A férfiak borostás állúak, a nők kozmetikázatlanok, legfeljebb szappant, ha látott az arcuk. S valamennyiük szemében egy közös vonás: a bizonytalanság s a vele együtt járó kiszolgáltatottság. Nem voltak romantikusok egy cseppet se. Mintha ólomsúly telepedett volna a mellemre: ők vajon hogy fogják fel a helyzetüket?

Hát igen – sóhajtottam magamban –, ez nem funkcionális osztály. Ott bizony a nők azt se tudják, mennyire flancoljanak. Csodálatos selyempizsamákban és köntösköltevényekben járnak. Unalmukban kozmetikázzák magukat, ötpercenként igazgatják a hajukat a tükörben, kávézni és telefonálgatni járnak a kórház presszójába, s indulataikat diszkrétén suttogó pletykákban és intrikákban vezetik le. Vizitre külön kicsípi magukat és előkelő tartással, mély lélekvilágra utaló könyvvel a kezükben várják a „sleppet”. És itt?

Mintha csak válasz érkezett volna gondolataimra, a folyosónak egy távoli zugából éles, kutyaugatásra emlékeztető hang metszette át a levegőt és visszhangzott folyosószerte. Összerezentem.

– Nyugi – intett a nővér –, ez csak Erika. Egy idióta kislány, nem tud beszélni. Biztos megint szekálja valaki.

Szóval itt is az erősebb bántja a gyengébbet. Vagy ez csak azt bizonyítaná, mennyire hasonlítanak az úgynevezett normálisokhoz?

Szomorúan ültem szobámban az ágyam szélén. Rajtam kívül még három beteg tartózkodott a szobában, lévén a szoba négyágyas. Lefekvéshez foglalatoskodtak. Az egyik fiatal volt, mint később megtudtam, értelmi fogyatékos, a másik három elég idős ahhoz, hogy szenilitás miatt kerüljenek ide.

– Jaj, aranyoskám – lelkesedett nekem az egyik néni –, de jó, hogy magát hozták ide, már úgy féltünk, hogy egy veszélyes beteget kapunk.

Udvariasan bemutatkoztam nekik, igyekeztem belső viszolygásomat elfojtani előttük. Azonnal lefeküdtem, az injekcióm már rég megkaptam. Titokban reménykedtem abban, hogy ezt a két-háromhetes élményt sikerül mélységesen átaludnom. Dehogy fogok én a betegekkel törődni! Még csak a halastóhoz se fogok lejárni. Jaj, csak már túllennék az egészen!

Rég eloltották a villanyokat s még mindig tágra nyílt szemekkel forgolódtam az ágyamban. Nyugtattam magam azzal, hogy a fáradtság, az utazás és a szokatlan körülmények nem engednek aludni. Ahhoz képest, hogy „örültek házában” voltam, nagyon is nyomasztó csönd volt. A betegek inkább ébredező halottaknak látszottak, mint alvó élőknél. Időnként sejtelmes árnyak suhantak el a szobaajtó ablaka előtt, feltehetően egy-egy beteg ment a WC-re, de ez a gondolat sem volt

coulson

megnyugtató. A lábam nagyokat rándult a paplan alatt, bár nem tulajdonítottam neki jelentőséget. Ám, ahogy múltak az órák, a sűrű sötétség és a tudat, hogy még mindig nem alszom, egyre szorongatóbbá vált. Végül is magamra kaptam a pongyolám s kimentem az éjszakás nővérhez. Két óra volt. Jóindulatúan fogadott.

– Segítek magán most az egyszer – szolt, amikor elmondtam a panaszomat –, de jobb lesz, ha megkéri a főorvost, hogy írjon ki magának alkalmoszerűen egy-egy Phipolphen, mert így szabályellenesen adok magának.

Megkaptam.

Reggel felé aludtam el. Felszínes, egymásba folyó, ostoba álmaim voltak. Kilenc órára, vizitre ébredtem.

– Hogy aludt? – érdeklődtek meg azonnal.

– Nagyon rosszul, főorvos úr kérem.

– Igen, értesültem róla. Szükség esetén bármikor kaphat egy ampulla Phipolphent; kérem, írják fel! – szólt oda a nővéreknek.

Alvásról az egész nap folyamán szó sem volt. Nem nagyon bántam. A betegek a szobából – lévén az intézmény terápiás jellegű – egész nap oda voltak dolgozni, én pedig olvasással, rádiózással ütöttem agyon az időt. Az előírt gyógyszereken kívül semmit se kértem. Eltökéltem ugyanis, ha nappal nem is, de éjjel feltétlenül aludni akarok. Különben sem voltam álmos, amit nem tartottam jó előjelnek. És sajnos az előérzetem beigazolódott. Éjszakába nyúlt az ébrenlétem s elkapott a szorongás. Mi lehet az oka annak – töprengtem –, hogy ennyi injekciótól, amiktől nappal is aludnom kellene, még éjszaka sem tudok aludni? A betegeket nem okolhatom, hisz itt se voltak egész nap, most meg úgy alszanak, hogy tőlük meg is ölhetnének... Mi lenne, ha egy másik szobából valamelyik súlyos beteg átlopózna hozzám és megfojtana?

Felültem az ágyban és hallgatóztam. A szoba sötét árnyai félelmetes módon megnőttek, halk, sokat sejtető neszezések szűrődtek be a folyosóról. Gyufát gyújtottam és megnéztem az órát: éjfél elmúlt. A kísértetek órája – jutott eszembe –, de mindjárt dühös is lettem magamra az ostoba önijesztgetésért. Úgy látszik, élnem kell a szükség esetére előírt Phipolphennel. Végigsettenkedtem a homályos, titokzatossággal terhes folyosón, melynek végében megnyugtatóan hívogatott egy lámpa a nővérszoba felett. Idegesen zörögtem bebocsátásért, mint akit üldöznek.

– Mi az, fél? – nézett rám sajnálkozva a nővér, amikor siettemben csaknem beestem a nővérszobába.

– Nem – tagadtam le szégyenkezve –, csak nem tudok aludni.

– Megnézem, mi van előírva – lapozgatott a füzetben. – Jó! Kap egy Phipolphent.

A biztos tudat, hogy most már valószínű, aludni fogok, átmenetileg megnyugtató. Igyekeztem nem a jelen szorongató csöndjére gondolni, hanem arra, ami jó volt, ami valamikor örömet okozott. Nemrég olvastam Herczeg Ferenc *Bizáncz* című drámáját, határozottan tetszett, bár Herczeg nem tartozik a nagy írók közé, s ez a műve sem a halhatatlanság jegyében készült. Egyik főszereplője, bizonyos Ahmed kán, jellegzetes figura; annyira gyűlöli Bizáncot, a kereszténységnek ezt az egyik középkori fellegvárát, hogy bosszút esküszik: ha kell, az életét is feláldozza, csak hogy Bizánc lakossága kipusztuljon. Ennek értelmében bemegy a császári palotába és gyávasággal sértegeti a császári udvart. Mellékcélja, hogy a császár kivégeztesse őt, s halála miatt majd bátyja, Mohamed szultán kiirtsa Bizánc lakosságát.

Ahmed: Bárha volna egyetlen bátor férfi Bizáncban, ki kardot merne emelni rám!

Császár: Szolgák! Fogjátok, vigyétek és végezzétek ki!

(Elszörnyedt moraj az udvar részéről)

Ahmed (tisztá mosollyal): Te vagy az egyetlen hős férfiú Bizáncban.

Tetszett Ahmed kán bátorsága, fanatizmusa, s bár vakhité a gyűlölet táplálta, volt benne valami fonákul tiszta. Már a megjelenésével is felkeltette az udvarhölgyek érdeklődését: „ah! Ahmed a vámpír? Vagy: a véres Ahmed? Milyen érdekes!” Igen, Ahmed meg tudott halni valamiért...

Csak ne lenne ez a kaparászás az ágyam alatt! S az a kályhacsőszerű árnyék miért imbolyog felém a falon? Mintha az ajtóban a folyosóról az ágyamat lesnék... Hány óra?

Háromnegyed három. Én kérek még egy Phipolphent.

A folyosó egy távoli zugából mintha oroszlánüvöltés hangzott volna fel. Futás az injekcióért!

– Félek – zuhantam be a nővérszoba ajtaján.

– Ó, kedvesem, üljön le egy kicsit. Adjak még egy Phipolphent?

- Kérek ...
- Várjon itt, amíg elmúlik ez a nagy félelemérzés. Sűrűn szokott lenni?
- Még ennyire sose féltam – vacogtam.
- Majd reggel szóljon a főorvos úrnak. Mi merítette ki ennyire?

Válasz helyett számolgatni kezdtem magamban, vajon mennyi Phipolpht kaphattam ideérkezésem óta? Kb. harminchat óra leforgása alatt hét ampullával, beleszámítva azt az adagot is, ami rendes körülmények között járt. Nem lesz ebből baj? De hisz semmi eredmény! Valakik toporognak az ajtóban.

- Miért nem engedi be őket? – kérdeztem.
  - Kiket?
  - Hát nem hallja?
- Kinyitotta az ajtót. Üres térség tátongott előttünk.
Gyanakvóan végigmért.
- Megadom az injekciót és menjen szépen aludni, azt javaslom.
  - De félek ...
  - Majd megnyugszik. Majd el fogom kísérni a szobájába.

Kegyetlenségnek éreztem, hogy hirtelen lerázott magáról, de nem ellenkezhettem vele. Gondoljunk tovább Ahmed kánra – gondoltam az ágyban, és máris előttem állt a hatalmas harctér, amint keresztények, törökök ölik egymást. Ahmed maga az eleven halál. Négy-öt embert szúr egymás után a kardja hegyére, patakokban ömlik a vér. A hatalmas Hagia Sophia reng húszezer ember halálordításától. A nőket, gyermekeket se kímélik. Iréne császárnőt szerelme, Mohamed szultán öli meg, pedig szerette a császárnőt ... Irgalom, hát a szerelmesek sem kegyelmeznek egymásnak, ha elvükről, hitükről van szó? Hogy peregnek a török dobok! Szinte nem tudok aludni tőlük. S hogy fáj a fejem! Mintha szét akarná repeszteni a sok gondolkodás. Jó lenne nem gondolkozni, de nem tudom magam üres semmire se gondolásra kényszeríteni. Igen, úgy emlékszem, Ahmednek még kilenc nőtestvére is volt, ezek idővel fekete macskává változtak, Ahmed el is különült tőlük, szárnyakat növesztett, s mint denevér, éjszakánként az alvó nők ágaihoz repül, s torkukba harapva megszívja magát vérrel. Így tartja fenn magát senkire rá nem szorulva. A nővérek sült húst árulnak a Rákóczi úti pártbizottságon, elég jól keresnek. Mindegyik rettentő kövér. Ki nevet az ágyam alatt? Felültem. Le merjek hajolni?

Az újabb vihogásszerűség eldöntötte a kérdést. Lehajoltam.

A húsz éve halott anyám nevetett rám.

Na igen, itt van – s túlságosan meg se lepődtem rajta. De azért jobb, ha kimegyek a szobából. Piszkos a zsebkendőm, ki kell mosni. Jaj, csak meg ne fogja a lábam, amikor felkelek ... Igaz, már világosodik. De nini! Már nincs is az ágy alatt. Gyerünk a fürdőszobába!

Ám alig léptem a fürdőszobába, éles telefoncsörgésre lettem figyelmes. Szétnéztem. Az ördögbe! Hol lehet az a telefon? A fal közé van építve, mint Kómíves Kelemenné?

- Halló! – szólt bele valaki a rejtett kagylóba.

A csempékhez tapasztottam a fülem. Süket volt. De ím, most az ellenkező irányból csörgött fel újra. Átrohantam a túloldalra, ismét a csempékhez tapasztottam a fülem. Megint sehol semmi.

- Erre – sziszegte egy földöntúli hang a ruhásszekrény mögül.

A szekrény zárva volt, a hang pedig az ajtaja mögül jött. Ismét odatapasztottam a fülem, s beszóltam a kulcslyukon.

– Halló, engem keresnek?

Süket csönd. De ismét felberreg a szekrény háta mögül. Miután sehogy se tudtam a hanghoz hozzáférni, egy merész lendülettel elhúztam a szekrényt a faltól. Egyensúlyom nem volt, amivel a szekrényt tartani tudtam volna, így hatalmas robajjal előrezuhant.

De a hangforrást megtaláltam!

Hatalmas irodahelységbe léptem. Egy hihetetlenül csúnya, öreg nő ült az íróasztalnál. Hátán hatalmas púp, az egyik kézfeje hiányzott, előtte vaskos, fekete könyv, nyitott oldalai sűrű névsorral teleírva. Háta mögött hóhérsegédek álltak.

– Van kedve beállni pribéknek? – kérdezte.

– Van – feleltem megfélemlítve.

– Spiclinek?

– Annak is.

– Tessék lefeküdni! – fogta meg valaki erősen a karom, s elvonszolt az ájult ruhásszekrény mellől. Micsoda tömeg gyűlt itt össze!

– És milyen normálisnak nézett ki! – hangzott egy ismerős, öregecske hang a tömegből.

Ugyan, mit vannak úgy oda? Legfeljebb elmegyek Chicagóba gengszternek. Egy folyóhoz érkeztem, óriási, modernül épített híd ívelte át. Alkonyodott. Alighanem a Temzéhez érkeztem. Embert sehol sem láttam, denevérek röpködtek a sötétlila égbolt alatt. Távrolról tűzgömbök emelkedtek a magasba. Az egyik denevér a torkomnak repült, s csőrével belevágott a nyaki főütőérbe.

– Ahmed! – sikoltottam rémulten a torkomhoz kapva és kétségbeesetten viaskodni kezdtem vele.

– Ejnye, mit csinál? – fogott le valaki az ágyban. Fiatal férfiápoló volt. Maradjon nyugton, injekciót kap. Reggelizett már?

– Nem tudom.

– Mindjárt szólok, hogy hozzák fel magának. Teát vagy kávét hozzanak? Enni kell sokat, ha meg akar gyógyulni.

Amíg beszélt, ügyesen bedobta az injekciót. Már hozta is a nővér a reggelit. Leült hozzám az ágy szélére.

– Egyen szépen.

Vártam, hogy elmenjen, s én enni fogok. De nem mozdult az ágytól. Bolondnak tart! – nyilallt belém a felismerés. Elöntött a düh.

– Te most itt akarsz rám vigyázni? – kiáltottam rá a legmélyebb megvetés hangján.

– Dehogy. Csak megvárom az üres edényeket.

– Hazudsz! Menj ki!

– Édesem, értse meg, hogy meg kell várnom az üres edényeket...

– Nem eszek!

– Ejnye! Akkor kénytelen leszek etetni magát.

Letört egy darabot a kenyérből meg a sajtból és a számba nyomta. Ízlett. Szép lassan meg is etetett, mint egy pólyás babát. Ki tudja, miért, megeredtek a könnyeim is, letörölte őket. Aztán magamra hagyott. És alig hagyott magamra, ismét megszólalt a telefon. A fal közé épített.

– Halló! – leheltem rá a falra.

– Én vagyok – jelentkezett az irodából a csúnya, öreg nő. – Mondja, nem szégyelli magát elvállalni, hogy az embertársai után spicliskedik? Miféle előnyöket akar magának ebből származtatni?

– Én csak jót akartam – öntött el a mélységes szégyenérzet.

– Kiknek? A nyilasoknak vagy a kommunistáknak?

– Humanista vagyok ...

Végtelen gúnyral nevetett fel. Vénséges arca millió ráncba szaladt, gyér, fekete haja alól sárgás csíkokban világított át a bőr.

– Én meg nyilas vagyok! Pofára esett babám! Kitérő válaszával csak rontott a helyzetén. Halálra ítélem! Vigyék a darálóhoz! – szólt oda a hóhérsegédeknek. Csonka kezét kitartásra készen emelte fel.

Ismét a Temze partján voltam. Felmentünk a hídra, minek karfájához óriási húsdaráló volt szerelve. Körülötte álltak a kivégzésre váró személyek. Nagy termetű, izmos férfi volt a hóhér.

– Kérem a következőt! Hóóó-rukkk! – s két hóhérsegéd segítségével bevágták a darálóba az egyik kivégzendőt. A test fásírozottá aprítva potyogott a folyóba, megfestve a kékszürke vizet. Rám került a sor. Közrefogtak és bedobtak a gépbe. Zuhantam, zuhantam, de fájdalmat nem éreztem, s víz helyett földet értem. Meglapulva vártam a gép aljában, nehogy észrevegyék, hogy nem történt semmi bajom. Aztán teljes erőből futásnak eredtem. Közben vissza-visszanéztem, követnek-e? Már megkönnyebbülten fellélegeztem volna, amikor ropogni hallottam magam felett az eget. Felnéztem. Óriásira méretezett emberi talp ereszkedett alá a fejem felett, mint Gulliver lába, ha el akart volna egy lilliputit taposni. A lilliputi most én voltam, még gyorsabban futottam, de a talp, mint egy önálló életre kelt fél láb, futott utánam. A felhők, mint véres hónyomok, maradoztak el mögöttem.

– Az istenért, álljon meg, hova szalad fel oda a pokolba? – rohant utánam egy nővér. Meglepve néztem körül a padlásfeljáróban. Elfúlva kapkodtam a levegő után, három emeletet rohantam.

– Jöjjön – karolt belém –, megyünk a főorvos úrhoz.

Elmosódottan jelent meg előttem a főorvos alakja. Mintha nagyon messziről beszélt volna hozzám, sehogy se érkezett meg a hangja. Valamit magyarázni akartam neki, de hang nem jött a torkomba, csak a szám széle rángatózott, a nyelvemet olyan nagynak éreztem, mintha nem akarna a számba félni. Zsibbadt az egész arcom. A sok Phipolphen! – villant fel bennem a kétségbeesett felismerés. – Meg kell neki magyaráznom, hogy ne adjanak több Phipolphen, de hogy?

– Vegye be ezt a tablettát – nyújtotta felém a gyógyszer a nővér.

Egy Haloperidol lapult a tenyerén. Szertartásosan megkerültem a nővért, aztán lábujjhegyen a tenyeréhez lopakodtam és megszagoltam a tablettát. Közben fintorokat vágtam. Magam is éreztem a viselkedésem lehetetlenségét, de nem tudtam másképp viselkedni. Hirtelen leguggoltam, s alulról felfele megvizsgáltam a nővér kezét, közben lopva az arcát fürkésztem. A nővér mosolygott rám. Felálltam és gyorsan bekaptam a tablettát.

– Most pedig feküdjön le szépen. Az ebédjét majd az ágyba visszük.

Eh, én nem maradok itt tovább – határozta el benn a szobában. Összecsomagoltam a holmimat, utcai ruhába öltöztem, kabátot vettem, s fogtam a bőröndömet, hogy hazautazom Pestre. Nem tarthatnak vissza, hisz önként jöttem. Csak tudnám, hogy milyen városban; hol is vagyok? Talán külföldön? Mindenesetre, jobb lesz előbb ebédelni. Merre is van az ebédlő?

Szédelegve vettem utamat a földszint felé. Útközben senkivel sem találkoztam. Csak az ebédlőt nem találtam sehol. Halálos fáradtan vánszorogtam összevissza a folyosókon, végül is beléptem a gazdasági irodába. Döbbsen meredtek rám a tisztviselők.

– Tessék mondani, merre van az ebédlő?

Nem kaptam választ.

Kényszeredetten továbbkeresgéltem. Újra benyitottam egy irodába. Meglepetésemre ugyanazok az arcok fogadtak, akik az előbb.

– Tessék mondani, merre van az ebédlő?

Ez a jelenet még vagy háromszor megisméltődött, aztán átmenet nélkül és megmagyarázhatatlan módon az ágyamban találtam magam. Persze hálóingben. Iszonyú éhes voltam. De hisz Ahmed nővérei sült húst árulnak a Rákóczi úti pártházban. Már is a pártházban voltam, hatalmas, zsírtól rotyogó tepsikben úszkáltak a fokhagymás sertéssültek, az egyik hölgy kérte a tagkönyvemet. Kissé tétova lettem, gyanakvó tekintetek villantak össze rám, lassan mindenki engem figyelt. Nem volt tagkönyvem. Kimenekültem, s igyekeztem gyorsan eltűnni az emberforgatagban. Sötétedett, de lámpák sehol sem égtek. Te jó isten, hova menjek, hol a lakásom, hol fogok aludni? Hideg szél süvített a fák közt, ismét folyóparton voltam. Egy nagy fa alá ültem, egy-két csillag pislákol a koromfekete égen. Eltökéltem, hogy a fa alatt fogok éjszakázni. Az emberek eltűntek, aztán a fa is eltűnt a fejem fölül, a csillagok sem világítottak már, sötétség, hideg és a végtelen sivárság borzongató magánya vett körül. Félelmemben hangosan zokogtam, hogy legalább a saját hangomat halljam. Visszhangként, távoli vadállatordítást hozott a szél. Mint a krétakori hajnalban, mikor éjszakára ébredezni kezdtek az ősszörnyek.

– Kelljen fel, megyünk a kezelőbe – rázta meg a vállamat a nővér.

Az ébredéstől támadt hirtelen meleg és fény jöleső boldogsággal töltött el. Szó nélkül követtem. Csak úgy hálóingben.

dead beats (részlet)

– Feküdjön le, injekciót fog kapni – szólt hozzám a főorvos a kezelőben.

Engedelmesen lefeküdtem, s miközben a karomat nyújtottam az injekcióhoz, szemem a sokkolókészülékre tévedt. De túlságosan gyenge voltam ahhoz, hogy akár csak szavakban is tiltakozhattam volna ellene.

– Nem fog fájni – simogatta meg a hajamat a nővér, miközben a halántékomat vizezte.

– Kész? – tartotta az ujját a készülék gombján a főorvos.

– Harapjon ebbe a gumicsőbe! Kész!

Hirtelen megemelkedett az ágy velem és elvesztettem az eszméletem.

– Hol vagyok? – riadtam fel az ágyamban.

– Az ...i intézetben – felelte a néni, aki oly kedvesen fogadott idejövetelemtől.

Tekintetem a kórterem ablakára tévedt. Szemközt, a park alig bimbózó fái mókusz ugrált. A fák közt aranyos zölden táncolt a napfény. Délfelé járhatott az idő. Valahol kintről rádió szólt, Koncz Zsuzsa énekelt: „Az élet csak álom, ne ébredj fel...”

A szerzőnek hasonlíthatatlanul jobb álmai lehettek az enyéimnél. De a dallam gyönyörű. Milyen zsongító, megnyugtató! És milyen stabilnak, megfellebbezhetetlenül jónak látszik az egész világ. Lehetséges, hogy van egymás iránti harag, gyűlölet és háborúk?

– Aranyoskám, hozzak magának kávé? – kérdezte a néni.

– Ó, nagyon megköszöném...

– Amíg beteg volt, mindig kért minket, de pénzt nem adott, a kulcs meg a nyakában volt.

– Ezt nem értem – csodálkoztam el. – Kávé kértem, pénzt meg nem adtam?

– Fű, nagyon beteg volt.

Rossz sejtelem fogott el.

– Mit csináltam? – kérdeztem kiszáradt torokkal.

– Telefonálgattam.

Elszörnyedtem. Tehát nem csak álom volt! Persze, álom is. Úristen, mióta vagyok itt?

– Mióta vagyok itt?

– Öt napja.

– Istenem, istenem – fakadtam sírva, soha életemben nem történt velem ilyesmi.

– De hisz ez bármelyikünkkel előfordulhat – vigasztalt a néni.

– De hogy velem... – csúszott ki majdnem a számon, de idejekorán elharaptam a szót. Ekkor döbbsentem rá igazán, hogy ők is emberek! Halálos szégyen égette az arcomat. Ekkor lépett be a főorvos.

– Hogy van kedves, hall még hangokat?

– Az előbb Koncz Zsuzsát hallottam énekelni...

Elnevette magát.

– Az más. De olyat, ami félelmetes, nem hallott?

– Nem.

– Mondja, hogy bírja maga a gyógyszert? Úgy a tapasztalataiból kérdezem.

– Elég rosszul. Általában az előírt gyógyszereknek csak a felét szabad beszédnem, mert volt rá eset, hogy egy szem gyógyszertől rosszul lettem.

– Hát ezt miért nem mondta? – kiáltotta el magát – Tudja, hogy életveszélyben volt? – s oly kacskaringósan káromkodott, hogy fülig vörösödtem.

Kirohant. Tíz perc múlva újra visszajött.

– Semmi baj, no – veregette meg a vállamat. Gyógyszeres delírium volt.

Kérdőn néztem rá.

– A gyógyszer átmeneti elmezavart okozott. Sokat kapott.

– Tehát nem tör ki rajtam még egyszer?

– Dehogyan tör ki, Isten ments! Ha valami baj van, szóljon!

Boldogan ittam a forró kávé, amit a néni hozott. Milyen szép az élet! Csak a gyógyszer okozta! És nem fog velem megtörténni soha többet, ha elővigyázatos vagyok!

Az ajtóablakon több beteg kukucskált be és integettek nekem. Nem értettem.

– Miért integetnek? – kérdeztem a nénit.

– Örülnek, hogy jobban van.

– Csak nem bántottam őket?

– Nem bántott maga senkit, csak sajnálták, amikor végighallucinálta a folyosókat.

S még én féltém tőlük! – hajtottam le a fejem szégyenkezve, de nem volt még szellemi energiám a büntudatom feldolgozására. Még nagyon gyengécske lábom álltam a „normálissággal”. Nem hallucináltam már, de szellemi erőm annyi sem volt, hogy a figyelmemet egy rövidke újságcikkre is le tudtam volna kötni. Három hétnek kellett elteltelnie, hogy a főorvos nyugodtan és végérvényesen utamra bocsásson. És még sokáig kísértettek otthon az indok nélküli félelemérzések.

Azóta évek teltek el. Le szoktam utazni nyaranta hajdani „őrültségem” színhelyére egy-két napra. Nem sokat változott. A halastó még mindig gyönyörű, a betegek még mindig koldusszegény ruhákban róják a folyosókat, a nők kozmetikázatlanul, a férfiak borostás állal. Nagyon sokan ugyanazok a betegek, akiket először láttam meg az intézetben. Nem rehabilitálhatók!

Magyarázatot kell adnom, miért utazom le egy-két napra olyan esemény színhelyére, melynek emlékei nem voltak túl kellemesek a számomra. Az előbb említettem, hogy akkoriban nem volt szellemi erőm a büntudatom feldolgozására. Később természetesen sokat foglalkoztam gondolatban az eseményekkel, s beláttam, hogy szerencsétlen, atok sújtotta betegekkel szemben éppoly igazságtalanul ítélkeztem, mint a társadalom. Meggyőződtem róla, hogy ők nem csodabogarak, nem szörnyszülöttek, meg, de milyen áron? A tapasztalat árán. Ugyanakkor elszörnyedtem: hát a tapasztalás kell hozzá, hogy elhiggyük, amit nehezünkre esik elhinni? Mint Krisztus tette Tamással, hogy megmutogatta a sebeit?

Nem akarom elfelejteni, hogy minden embernek egyformán joga van az élethez. Nem akarom elfelejteni, hogy a beteg ember kétszer annyi megértést követel, mint az egészséges. Nem akarom elfelejteni az emberségemet ebben a modern, rohanó világban, ahol egy jó szó alig jut a nyugdíjas, elhagyott öregeknek. Nem elég rádióban és újságokban foglalkozni az embert öltött magányokkal. Ember-közelség kell nekik.

Aki átélte már olyan lelkiállapotot – nem feltétlenül betegség által, mint én –, aki átélte a magánynak azt a maximumát, amit csak a rémálmaim, a csillagtalan, hideg, kietlen, összörnyek üvöltésétől visszhangzó éj tudott nekem megfelelően jelképezni, az meg fogja tőlem minden beteg ember szeretetét érteni.

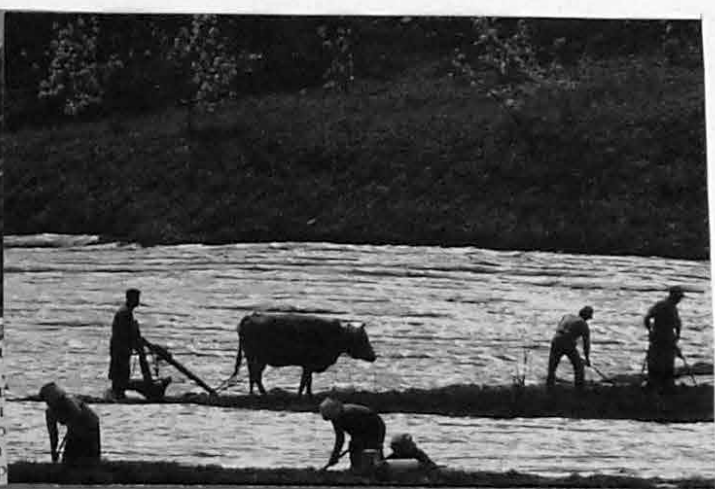
nincs kegyelem!

Hároméves

Belegschaft setzt

Az alban állampolgárok ezután...
 nek a nagykövetségekre, s ott...
 g, amíg vizumot kapnak a kisze-...
 igba.
 ióltikai jösthetség ahhoz, hogy...
 tse, mi következik a Balkán-...
 urján, az Otrantói-szorosnál...
 íreg volt már példa: Honecker...
 istek... azaz utat a pa...
 erbe...
 köv...
 ledőt a berli...
 co-...
 pes...
 irre...
 Taj...
 met...
 no...
 dr...
 tal...
 irve...
 n...
 sen...
 egy...
 am...
 a k...
 mer...
 ban...
 még...
 font...
 Lajo...
 mus...
 And...
 zen...
 parkokra. Utódainak azóta...
 egyetlen álmuk van - az, hog...
 minél közelebb jussanak zsen...
 alitásához. Sokáig nem kedve...
 zett nekik a szerencse: egy ná...
 pos került restauráció' ugya...
 régen...

Philippinen es als „inhuman“...
 bezeichneter und die Einfu...
 verbot. Die Substanz kle...
 auf der Haut wie Napalm un...
 hinterläßt tiefe Wunden.
 Vom 17. September bis 2...
 1988 sollen in dem...
 Súdko...
 den Som...
 ge-...
 in-...
 slän...
 wöl...
 dem...
 ings...
 men...
 Jah...
 räsi...
 Res...
 des...
 die...
 prea...
 apin...
 ziert...
 chen...
 die...
 onen...
 ter...
 tern...
 Af einer Fläche von...
 909 000 Quadratmetern ei...
 der modernsten Sport...
 mplexe der Welt. Das 122...

Rágya meg a szavakat

nem olcsó buli

ROCKY
HORROR
SHOW

Amastik...
 Guerrer...
 kom...
 te...
 emben ké...
 ker...
 szar...

東坂
 社會式株道 軌氣電波阿
 AU TELUNG
 FOR BILDKUNST BANDO
 HANDFERTIGKET 1918
 東坂
 農商部特許出品大坂商品陳列
 會場內有各種展覽品
 西澤邦子 志保 友枝 等
 來此三月八日(即本月廿三日)至十日間
 公眾觀覽自十時至十二時十五時至五時
 池谷行往復電車限二回引
 場所阿蘭國板野郡板東町郡公會堂

Veszélyes
 Feltűnő

xandhában: Philopon kort...
 Haszná ideig csölym fűszerekk...
 deli Egyiptomban és Etiópiában...
 szeretes lett, és a legszigoribb val...
 tudósai jegyében írt egy művet,
 földrajzi ismereteket és kozmogr...
 méltóságokat tartalmaz. Mit...
 Philoponhoz hasonló monofiziták...
 le, Kozma igen szelvedélyesen véd...
 liai értelmezést. Különös rendszert...
 tott, s nagyvívzi az ő elgondolása t...
 azt a k...
 AZ ISTENI ORVOS
 a Föld lapos...
 csak...
 a földi para...
 cektől egy...
 egy ebből az...
 ufrates, a T...
 lolla, hogy az...
 ár lakatlan...
 ahol az ózónvíz előt...
 emb...

teach

HOT Geld

FANTASY DOLL
 tabernaku...
 mbolikus el...
 lapos, téglalates alakú dobozhoz hasonlít,
 orul az égboltozat...